

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐẶNG THỊ HỒNG HẠNH

**XÂY DỰNG TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG
CỦA CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA GIÁO DỤC
VÀ ĐÀO TẠO CHO DỰ ÁN “ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG
GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ GIÁO DỤC”
KHU VỰC TÂY BẮC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐẶNG THỊ HỒNG HẠNH

**XÂY DỰNG TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG
CỦA CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA GIÁO DỤC
VÀ ĐÀO TẠO CHO DỰ ÁN “ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG
GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ GIÁO DỤC”
KHU VỰC TÂY BẮC**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60 14 01 14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Bùi Văn Quân

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của riêng tôi. Các số liệu sử dụng phân tích trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, đã công bố theo đúng quy định. Những phần trích dẫn và tham khảo đều đúng theo quy định của Nhà trường. Nếu sai tôi xin chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đặng Thị Hồng Hạnh

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn này tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của các tập thể và cá nhân. Tôi xin bày tỏ sự kính trọng và biết ơn tới các vị.

Đầu tiên tôi xin trân trọng cảm ơn PGS.TS Bùi Văn Quân – phó hiệu trưởng trường CĐSP Hà Nội, người đã tận tình hướng dẫn cho tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô trong Hội đồng bảo vệ Luận văn thạc sĩ đã tạo điều kiện thuận lợi để em vững tin hơn trong việc chuẩn bị bảo vệ luận văn của mình.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn Đại học Thái Nguyên, Đại học Sư phạm, Khoa sau đại học của Đại học Sư phạm, Khoa Tâm lí Giáo dục cùng các thầy cô giáo đã tạo điều kiện tốt nhất cho tôi học tập cũng như nghiên cứu và hoàn thành luận văn của mình.

Tôi xin cảm ơn những người thân trong gia đình, bạn bè đồng nghiệp luôn động viên khuyến khích tôi trong quá trình làm luận văn.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2014

Tác giả luận văn

Đặng Thị Hồng Hạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN THUỘC CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO	5
1.1. Tổng quan tình hình nghiên cứu thuộc lĩnh vực của đề tài	5
1.1.1. Khái lược lịch sử nghiên cứu về đánh giá các chương trình, dự án phát triển.....	5
1.1.2. Những nghiên cứu về đánh giá tác động của chương trình, dự án	12
1.2. Các khái niệm công cụ.....	15
1.2.1. Chương trình mục tiêu quốc gia về giáo dục và đào tạo	15
1.2.2. Dự án.....	17
1.2.3. Đánh giá tác động của dự án.....	20
1.2.4. Bộ tiêu chí đánh giá tác động của dự án.....	22
1.3. Một số vấn đề cơ bản về xây dựng bộ tiêu chí đánh giá tác động của dự án thuộc chương trình mục tiêu quốc gia về giáo dục và đào tạo.	23
1.3.1. Đặc điểm của các dự án phát triển giáo dục và đào tạo	23
1.3.2. Mục đích và phân loại đánh giá dự án phát triển giáo dục.....	25

1.3.3. Phương diện cần được đánh giá và cách thức sử dụng đánh giá dự án phát triển giáo dục	28
1.3.4. Tiêu chí và lĩnh vực đánh giá tác động của dự án phát triển giáo dục.....	31
Kết luận chương 1	33
Chương 2: THỰC TRẠNG ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN “ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ” THUỘC CHƯƠNG TRÌNH MỤC TIÊU QUỐC GIA GD&ĐT KHU VỰC TÂY BẮC	34
2.1. Khái quát về vùng Tây Bắc Việt Nam.....	34
2.1.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế và văn hóa	34
2.1.2. Giáo dục và đào tạo	37
2.2. Tổng quan về CTMTQG GD&ĐT giai đoạn 2001-2015 và dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục”	45
2.2.1. Các Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo.....	45
2.2.2. Giới thiệu dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo đến năm 2010.....	46
2.3. Thực trạng đánh giá tác động của CTMTQG GD&ĐT khu vực Tây Bắc và dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục”.....	47
2.3.1. Đánh giá chung về Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo khu vực Tây Bắc.....	47
2.3.2. Về tác động của chương trình.....	56
2.3.3. Thực trạng đánh giá tác động của dự án “đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục”.....	57
Kết luận chương 2	61
Chương 3: ĐỀ XUẤT BỘ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA DỰ ÁN “ĐÀO TẠO BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ” THUỘC CTMTQG GD&ĐT KHU VỰC TÂY BẮC	63
3.1. Nguyên tắc, tiêu chuẩn và tiếp cận trong đánh giá được lựa chọn để xây dựng bộ tiêu chí.....	64

3.1.1. Nguyên tắc và tiêu chuẩn đánh giá.....	64
3.1.2. Các tiếp cận trong đánh giá chương trình, dự án phát triển	66
3.2. Bộ tiêu chí đánh giá được đề xuất	80
3.2.1. Khung đánh giá tác động của dự án	80
3.2.2. Mô tả lĩnh vực và tiêu chí đánh giá tác động của dự án.....	81
3.2.3. Xác định các chỉ số đánh giá theo từng tiêu chí ở các lĩnh vực đánh giá tác động của dự án.....	83
3.3. Trưng cầu ý kiến về tính khả thi của bộ tiêu chí đã xây dựng	86
Kết luận chương 3.....	88
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	89
1. Kết luận.....	89
2. Khuyến nghị.....	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO	92
PHỤ LỤC.....	1

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

BCĐ	:	Ban chỉ đạo
CBQLGD	:	Cán bộ quản lý giáo dục
CNH	:	Công nghiệp hóa
CTMTQG GD&ĐT	:	Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo
CHLB	:	Cộng Hòa Liên Bang
ĐHSP	:	Đại học sư phạm
GDMN	:	Giáo dục mầm non
GDPT	:	Giáo dục phổ thông
GDTX	:	Giáo dục thường xuyên
GDTH ĐĐT	:	Giáo dục trung học đúng độ tuổi
HĐH	:	Hiện đại hóa
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KT-XH	:	Kinh tế - xã hội
PCGD	:	Phổ cập giáo dục
PTDTNT	:	Phổ thông dân tộc nội trú
TTHTCĐ	:	Trung tâm học tập cộng đồng
THCS	:	Trung học cơ sở
THDD	:	Thực hiện đầy đủ
THPT	:	Trung học phổ thông
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Nhận thức của GV, CBQL về mục đích đánh giá tác động của dự án ...	58
Bảng 2.2: Mức độ tham gia của GV, CBQL trong đánh giá tác động của dự án.....	59
Bảng 2.3: Đánh giá về công tác chuẩn bị cho đánh giá tác động của dự án	59
Bảng 3.1: Khung đánh giá tác động của dự án.....	81
Bảng 3.2: Các lĩnh vực cần đánh giá trong đánh giá tác động của dự án	81
Bảng 3.3. Chỉ số đánh giá về tính liên quan của dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ QLGD”	83
Bảng 3.4. Chỉ số đánh giá về tính hiệu quả của dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ QLGD”	84
Bảng 3.5. Chỉ số đánh giá về hiệu xuất của dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ QLGD”	85
Bảng 3.6. Chỉ số đánh giá về tính bền vững của của dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ QLGD”	86
Bảng 3.7. Kết quả trưng cầu ý kiến về tính khả thi của bộ tiêu chí đánh giá tác động của dự án “Đào tạo giáo viên và CBQLGD”	87

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày 17 tháng 02 năm 2003, Chính phủ đã phê duyệt các chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo (CTMTQG GD&ĐT) đến năm 2005 gồm 07 dự án. Từ đó đến nay, CTMTQG GD&ĐT đã liên tục được thực hiện theo từng giai đoạn cụ thể tại các địa phương trong cả nước.

Vùng Tây Bắc - phạm vi chỉ đạo trực tiếp của Ban Chỉ đạo Tây Bắc gồm 12 tỉnh (Hà Giang, Lào Cai, Yên Bái, Lai Châu, Điện Biên, Sơn La, Hoà Bình, Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn, Phú Thọ và Tuyên Quang) và 21 huyện phía tây của hai tỉnh Thanh Hóa và Nghệ An. Đây là những địa bàn thuộc vùng núi cao, biên giới, địa hình hiểm trở phức tạp, có vị trí chiến lược đặc biệt quan trọng đối với sự ổn định và phát triển của đất nước. Là địa bàn sinh sống của trên 11,6 triệu người thuộc hơn 30 dân tộc anh em (trong đó khoảng 63% là đồng bào các dân tộc thiểu số), vùng Tây Bắc có trình độ kinh tế phát triển chậm, dân trí thấp, nhiều phong tục, tập quán lạc hậu vẫn còn tồn tại. Từ thực tiễn đó, Tây Bắc là một trong những địa bàn được sự quan tâm đặc biệt của Đảng và Nhà nước thông qua đầu tư thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia. CTMTQG GD&ĐT là một trong những chương trình đó. Dự án “Đào tạo, bồi dưỡng giáo viên, giảng viên và cán bộ quản lý giáo dục” (Dự án 4) là một trong các dự án thuộc Chương trình này.

Việc đánh giá kết quả hay hiệu quả của các dự án đơn lẻ đã được thực hiện. Tuy nhiên đến nay, chưa có một chương trình, dự án hay đề tài nào thực hiện đánh giá tổng thể và toàn diện về tính hiệu quả, đặc biệt là đánh giá tác động của các CTMTQG GD&ĐT.

Thực hiện đánh giá tác động CTMTQG GD&ĐT sẽ giúp cho:

- *Về lý luận:*

+ Bổ sung và làm phong phú lý luận về đánh giá trong giáo dục nói chung và đánh giá tác động các chương trình hỗ trợ phát triển Giáo dục và Đào tạo nói riêng.